

January 1420

Speculum historiale

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.usf.edu/sacred_leaves

Recommended Citation

"Speculum historiale" (1420). *Sacred Leaves Manuscript Collection*. 204.
https://digitalcommons.usf.edu/sacred_leaves/204

This Text is brought to you for free and open access by the Community and Campus Partnerships at Digital Commons @ University of South Florida. It has been accepted for inclusion in Sacred Leaves Manuscript Collection by an authorized administrator of Digital Commons @ University of South Florida. For more information, please contact scholarcommons@usf.edu.

Ino fontem: sicut enim angelo
ad aliam aurorem mure altitu-
dine et pulchritudine. Super
quam erit homo pulcherrimus
et pgrandis stature qd gigas:
vestitus veste sursor coloro
a pedibus usq ad pectus.
Sic est inquit angelus pater
humani generis pthoplasia
adam: p sanguinem ihu xpi
filii dei redemptus. Vestimentum
aut eius est vestis illa glie
qua spoliatur en huius gms
innatus: p transgressionem sui
mandati. Ab abel en filio
suo pmo mster: cepit ipse
recupare vestem suam per
bona opa filiorum suorum et filiarum
quando eo vestitus totus erit.
erit scilicet numerus assumptus
et finem habebit seculum.

Post hec. **De visione**
inferni. xv.

angelus et nouicius: ad regi-
onem ombre mortis et tiam
tenebrosam. et vidit nouicius
qd turres horribiles: et putauit
q ibi esset infernus. Sed angelus
dixit non est. Ille aut turres
sunt animi infirmos: p quos
fumus et flamma ignis etm
exiit. Post hec vidit ho-
minem in ardente cathedra
sedentem: ante quem stabant
qd pulvere femine que tenebant
cereos ardentes: quos mpmge-
bant in faciem eius et in os.
et retrahabant similiter ardentes
p ems intermedia: et semp
hanc faciebant. Sic homo aut
angelus: amicus fuit carni sue
et inimicus anime sue: gulosus
et etia luxuriosus. Cathedra
en sgit. q potens fuit i ma-
litia. amant mulieres. et
ad malignum spm in tali spe
torquent eu. Post h videt

hominem quem magni sps
excorabat omni et fructibus
cum sale et sup cruciatum
eum affabant. Sic inquit
angelus potens fuit et cru-
delis in subditos. Post hec
vident hominem sup eq ardente:
clipeum ignem gerente. et sup
collum equi sui capram tenente.
et ad caudam equi sui thebat
hutu monachi. Sic inquit
angelus pauper homo fuit p.
de rapina viuens. Capra sua
rapuit: a qua pauper femina
qua finem vite sue coluit
fieri monachus non bene
penitendo: si ut inuoluntatem
suum pauper teget. nam si
videt: cogitabat se redire
ad pacem statu vita. et id
trahit huius religionis: sic
rem quam pua estimabat
capra sua et clipeus: tota
sunt amplexus sue. Post
hec vident duos pones
religiosos: monachos mona-
chi episcopos presbiteros et clericos:
quos quidam ridebant et ca-
chinnabant. alii quicquid
alii studebant gule faciendo.
alii libidini explende. et non
q iste concupiscentes p morte
fuit. si ad maiorem asuspione
et exornatione similitudines
pator pitor in ipse sine
cruciatibus repitant. demo-
nibus ad hoc eos cogentibus.
qui eo p ea eos cruciebant
de fustibus p media capita
usq ad excussioem cerebro
et eiectionem oculorum: et hoc
necessarium. Post h angelus
raphael dixit nouicium
usq ad pfundum inferni: ubi
vidit rotam horribilem ignem
et hominem extentum desuper
quendam vox dixit ad nouiciu

terram. vides rem terribilem:
si adhuc terribiliorem videris
est ecce rota: rapido cursu
descendit & in profundum
nisi & tam magis fursum
fecit in cadendo: ut totus in
oculis videret. celum terram
mare & dū rota caderet: omne
omne creature que ibi erant
omnesque demones pulsabant
illud hominem & maledicebant
ei: & exquidabant eum. Hic
erat iudas traditor. **De redi-
tu anime eius ad corpus**

Et dū mē redirent. **x.**
Angelus raphael. s. et
nomen eius: appuit eis angelus
qui gubernabat solem in hu-
manis animis fuit. Post h
angelus raphael dixit ad no-
men. Propter te redire
ad corpus tuum. Visionem
istam nulli narres nisi abba-
tuo: et in asone. Tūc novici
venit: qui tibi diebus iaculis
nocturnis et cepit osatur: &
gemitus et plangit. Ave. et
obli. pcep. angli: cepit statim
narrare que viderat dicens
augstantibus & querentibus
quid videris. vidi infernum.
vidi paradysum. et cū h diceret
ecce puer bideus venit cū
baculo ante eum & percussit os
nisi inobedientis. Infimus
aut opponens manū utiū: p-
cussus ē gūm in gutturo.
et querens cū percussione
auduit a sed bideus. Quia
magis idedens fusti. et si
lesus es in carne: scito quia
magis lesus es in anima.
et quia pcasti loquendo loq-
lam pdes noue diebus: et
multa ei pma: disparuit
pex illge aut x. dies gra-
uit infirmat est: et manus

eius itumuit. Post xv. dies
sanus factus est. et dixit abba-
tuo soli que viderat. Abbas eo
qui pceptū tacendi nō acceperat:
ad edificandem audienciam
et legenciam episcopi reuelauit.

**De fue xpiano heremita gasta-
nensi. hehmandus. xi.**

Et tempe quidam cenonia
nensis nomine xpianus
iuuenis comesus est in heremi-
torum quidam in arripitu tuorhen
q. dicitur gasta nensi. Vbi dum
fortis temptaretur a carne sua:
affligebat se in quadragesima
iunabat: abstiniens se ab omni
potu p. et dū diem in septimana
in hyeme stabat vestitus in ag-
frigida: & ad collum. p.
scapulam sibi. dicitur: & p-
uge disrupit. **Q**uod cū
quidam die hoc faceret. et se re-
cideret & ad sanguinem. au-
diuit vocem a pre occidit
dicente. Nil pdes t. q. d. facis
Iste deus quem mclamas: nō
dabit t. q. d. petis. s. comde
ad me et auxiliabor tibi
quod ille audiens: intellexit
vocem eē iunici. et cū orass
dū ut auxiliaretur e. contra
tempcones: pofuit aggr. pere-
gruacem ad iudice sanctos
ut ita fimmz etiam suam in
persuando. et cū h dū cogi-
tass. accepto baculo egfissus
ē nudis pedibus. et cū bēss
ante quandam eccliam: flebis
gemitus rogauit dū ut dūz
ei bonū assilue. Vix ab orone
surgebat & ecce sensit fetore
magis p q. d. intellexit diabolū
p. astare: qui ei suggerebat
relinque hūc religionem et
loca suū. et grās agēs dū
de tali signo: rediit est ad
foatres suos. **H**ic aliqu

in festo scti stephani dormiebat,
ad matutinas. Et agnoscere
illa lectio: ubi legitur. Et laquei
dabantur stephani: exprobratus
ad hoc verbum: respondit se de
sompnolentia dicens. De michi
qui sic dormio ad obsequium dei.
Iste sctus non dormiebat: quoniam laquei
dabantur. et per persecutores orabat.
Et ego miser debueam rogare
istum sanctum martirem: ut oraret
pro me. Et post hoc cepit intentissime
vigilare: et rogare sanctum stephanum:
ut oraret pro se. In crastino cum
esset in refectorio antequam aliquid
gustaret: venit coram eo ad eum
dicens. Tu intendis ad vienas
escas: et non cogitas de glorioso
prohomartine qui orat pro te.
Tunc aperti sunt oculi eius et
levans oculos in celum vidit
martirem orantem pro se:
sic coram eo dixit. Quos cum
vidisset: statim surrexit et petiit
locum secretum in quo oraret:
et dixit. Ecce stephanus. quas
tibi curas agam de hoc tanto
beneficio tuo? Nichil habeo propter
quod et deum: sed in hoc deo tibi
propter a modo pro amore tui non
inducam lumen. sed lanceis tuis
quos et fecit. **H**ic etiam
pro ea monuit ceteros ut in bono
posito persistere narrabat dices
gram aliam in gastmeto: iaces
in lecto pleno paleis in plano
quodam. Et cum vellem repansare:
sentiebam nescio quid quod se
mouebat sub remibus meis.
Propter hoc inquit modo: sed illa
motio non quieuit. Quia ad
autem die inspirante in domino:
cepi evertere paleam lecti mei
et everfa palea cum michi
invenirem lenam binam de
assensibus solarum sub quo iacebam
binum pedulem: et in eodem

magnam massam denariorum
quos cum invenissem: relictis
illis cucurri ad virginem meam.
Et confessus sum quid meissem.
Ille iussit michi: ut affererem illos
ad se. Quos cum fecissem:
omnes fratres iussit congregari:
qui omnes examinaverunt illud quod
hoc fecerat. Quos cum audisset
carpentarius quidam: dixit se hoc
fecisse. et petiit binam. Quam
correctionem promittens. magister
autem indulxit ei: et iussit ei
penam. sed denarios male acquisitos
retinere noluit: immo dimisit eos
pauperibus et egenis. **XXI.**

De transitu eius ad ordi- nem cisterciensem

Post hoc idem factum est christiano
audiens famam de ordine
cisterciensi: cepit admonere
socios suos ut ad illud transiret.
At illi noluerunt si statuerant
inter se: ut qui vellet de ipso
ad ordinem cisterciensem transire:
transirent. Et cum christiano
iussit ad abbaciam de elemo:
cum quo iuxta prior suus cum
duo sociis. Post autem quodam
probationis expleto: promittens
maligni sepe appebant eundem
christiano in suspicionem noctis: in-
nantes ei qui expellerent illum
de domo illa. In domum labo-
rare illud dicebant: quod non du-
raret in ordine illo. At ille re-
vertens ad orationem. et dum hoc
bellum haberet cum demonibus: quod
die facta est ad eum quies. Coram
a capite lecti sui dicens.
memor esto huius eversionis de
psalmo. Deus in nomine tuo saluum
me fac et in virtute tua iudica
me. Quos audiens ille retulit
et ad omnes tempores diaboli
semper pro ea de isto versiculo
tamquam clipeo se munivit.

Cum autem demones vident eum
 habere fiduciam in isto verbo:
 dicebant. Stulte hoc nos te
 docuit: hoc volumus ut dicas
 quid ille in dubio posuit? Sed
 hoc dicit debet an no? quod simp-
 erat et illud quod fuit a clavis
 quod hoc vox significaret.
 Et quibus cum audisset hoc ee
 prophetiam cuiusdam psalmi: tunc
 illud psalmum per gratiam dei dicit
 et in hac pugna contra demones
 sui fuit. **Q**uadam nocte duo
 fratres in hyeme per singulas se-
 derent et legent ad lumen
 in capitulo: ille venisset in
 claustrum orans. Et cum oraret:
 dixit ad eum vox de celo.
 Ipsi boni homines quos videt
 in capitulo: sui martires dei.
Eodem anno vidit idem xpi-
 anus: omne conventum cadaverum
 a demonibus qui tante multitu-
 dinis non cessant videri: quod
 erat inter celum et terram.
 Quod cum ille videret et diceret:
 Domine deus quod hoc potest esse
 et quis potest evadere prela-
 ista: audiuit vocem dntem ei
 quod humilitate habere potuit:
 ab omnibus hinc laqueis liberabit.
 Non multo post venit quendam
 claritas ab oriente: quam cum
 presentarent maligni spiritus
 evanuerunt. Et illi gladii spiritus
 qui erant in illo luce appa-
 ruere: et illo locum ubi
 erant illi per homines solari
 claritate replerunt. Et in ead-
 claritate: apparuit regina ange-
 lorum. Quam cum ille aspiceret
 et diceret intra se: Deus bone
 quo basit dnti nro advocata
 nra saluatio mundi: viderit ei
 eadem dnti. Vemo succurrit
 huic loco: qui nro indiget
 auxilio. Vemo auxiliari huic

pauperi abbacie: et aliorum pau-
 perum locis qui asserunt in me.
De romas. **E**odem anno
 as. c. lxx. corpa cum regum
 sue magorum qui dnt in cuna-
 bulis adormaverunt olim ab impera-
 tore constantinopolim translata:
 et per eustorgio mediolani mun-
 culoso transvecta. inde postea
 fredicus imperator urbem illam
 destruxit: ramaldus colonien-
 sis archiepiscopus a mediolano colomiam
 transtulit. Alexander papa in
 galliam venit: et a regibus
 francorum et anglorum honorifice
 susceptus est. Eodem anno:
 henricus rex anglorum dux
 aquitane venit a thelosam:
 si rex ludonensis intraret
 ad defendendum eam. Unde
 nolens henricus rex obside
 dnti fuit: recessit a loco.
Eodem anno as. c. lxx. destructa
 urbe mediolanen: archiepiscopus
 coloniensis sode tres magos
 apud colomiam transtulit:
 et anno sequenti alexander papa
 in gallias venit. **De ortu philippi regis francorum**
et patre ludonico. Et
sancta hyldegardis.
De historia francorum
anno dnti as. c. lxx. philippus
ludonici regis francorum
filius nascitur: anno. s. regni
patri sui. xviii. Et eodem
 anno rex ludonum filium
 pholem de tribus exoribus
 suscepit et heredem masculinum
 regni successorem huius non pos-
 tuit cum adela uxore sua
 et omni clero ac populo totius
 regni ad ordines et elemosinas
 consilio: filium adeo peccat et
 obtulit. Et quo eodem antequam natus
 esset: talem visionem in sompniis
 vidit viz quod philippus filius suus

animum calicem in manu sua
plenum humano sanguine te-
nebat: de quo pugnabat omni-
bus principibus. et omnes in eo bi-
bebant. **E**o tempore tharant-
thasensis abbas venit apud
calium motem: qui est in confine
francie et normannie p pace. f.
reformanda inter regem ludo-
vicum et regem hincricum ubi
multas virtutes p eum opatus
et dñs in pntia duorum regum
et hincrici nuncios regis anglie:
et philippi comitis flandrie
in capite ieiunij: imposuit ei
neres bñdictos capiti regis
anglie apud mortuum mare.

**De aduentu scti thome cantuariensis
episcopi ad ipm alexm. dñm.**

Eodem anno: sanctus thomas
cantuariensis abbas exiit
ab anglia: an fugio in franciam
anno sequenti dñi m. c. lxxv. in
epm consecutus e: in quo scilicet
anno alexander pp in gallias
venit: et thimonense galium
celebravit. Porro idem pp
venit senon in festo scti iho:
at p annu et dñm dñm mansit
ibi. In ecclesia scti steph alitare
scilicet petri et pauli consecravit:
et ecclesiam scti colube dedit
Porro anno dñi m. c. lxxv. o.
sanctus thomas pmo apud
pontegnacum exulavit: et p
apud statim colubam in septibus
regno **De gestis scti thome**

Venit q senome ad papam
alexandm afferens secum con-
suetudines regis anglie scriptas
pp quas exulabat: easq tenes
in manibus. cartam explicata
et expansam: ante pedes eius
posuit dicens. Ecce scti pater:
sacre rmo sacre lege consuetudines
regis anglie canonibus et
secretis et eccl. ppis teneor

principum legibus aduerso. p
quibus exiliam sustine cogim.
De eas scti pntati bestie
ostendimus et consilium super
his huiusmodi: huc aduenimus
subeat igitur si placet scilicet uia:
eas legi et audiri. Quisquis
enim ista audierit: mori est si
non timent ambe aures eius au-
dientis a xpiano et legem xpi
amitatis agi: et dampnatis
scilicet pñm vendendis institutis
nouas et maledictas tyrannorum
velum psumptas abusiones
in ecclesia introduci. Sed cum
flexis genibus dixisset iubente
ipso surrexit. Stetit in medio:
circumstante eum turba clericorum
suorum. Quia ad pceptum dñi pp
consuetudines ille legentur
et qui legebat pñm pñm
ass caplm: cepit vendendis
antistes et pp. caplm mirabi-
lit differere: et regis in hoc
intentionem plenam elucere
et detegere: ostendens et quod
ex decem et octo legibus in quibus
et in quantis qd pñm canonibus
obmar. quantum discernen
ecclesie dei immet: si rex qd
intendebat obtiner. Similiter
ad singula capitula: dñs pp
eum libent audiente et affec-
tuo diligenter p singula notata
cardinales tñ qui accepta
a rege pecunia ptem eius fo-
nebant: multam leuacionem
bñm bñm in sua ad pñm
papue quillo papensis: qui
regi erat amicitior et familiarior
hic end bñm bñm modis oibz
impedire satagens: ad singula
insurgebat: sepe ei obiciebat
multa ppones et multa iureo:
que bñm bñm velut fila
araneorum sine difficultate et

hesitacoe. vel pluebat vel
communebat. Intabat enim
idem quilibet. q. adese ordine
utitio aliena et non propria.
et si possit eum a tractante sui
fimo delectat. contra eum
ludibrio et confusio hndm
Oz et ipse scilicet intelligens
quillm s. ex ducto obmeti.
aliquociens eu reappo fmois
expugnata sua. intricant
et illaqueant obiectibus.
ut omnibus nra. fieret q. no
p. p. uter. bmbus et dya
tutudine. Seru q. m. p. abis
ess. ingem et eloquencie.

**Qualiter a p. monachis
hntum impetrant. p. b.**

Cumq. tam in exponere te
sue. q. in gtercone cum
adiparis magna pars dei
asumpta fust. erant end
p. b. capta consuetudinem
illud ad que stando videt.
admirans tandem dno p. a
eius sapiam docuit eu ad se.
et iubens eum p. d. n. p. d. n.
p. bene venere p. carissime
qumq. agaudene eu bene
venisse sepm repetiss. q. uas
ei age cepit. q. tantu omis
tanq. ad dnu nego. suscep
piss. et q. eollam dei tam pe
riculosis tempib. contra
tuamora. insult. tueri pre
sumpiss. p. q. b. d. d. n. s.
antistes cum debito honore
et reuerencia dno p. mltip.
q. uas retulit. q. eum tanto
honore dignatus fuit hono
ran. q. d. d. n. p. a. s. u. e. t. u.
illas p. petuo dampnauit.
et obfnatores at. exatores
eaz. et no anathemate sub
didit. v. u. igit. d. m. aliq. p. o.
tempe in curia demorat.
tandem eu licencia et

consilio d. m. p. pontificis
se contulit. ibiq. ferme per
biennu stetit. p. b. m. ceta
se emulacome studia. cep
hntu monachalem accepit
et accepit. m. p. d. n. a. u. t. e.
d. m. p. m. t. u. e. p. n. o. m. s. a. m. o. r. a. t. e.
secreta m. i. o. h. n. t. u. d. r. e. l. i. g. i. o. s. e.
s. ab eo fieri b. n. d. i. c. i. a. et trans
muti postulauit et impetuit.
d. n. o. p. i. t. a. m. i. t. e. r. c. e. t. a. r. e. s. e. b. e. t. e.
m. i. s. s. i. n. g. t. f. i. d. i. l. i. c. e. h. a. b. i. t. u. d.
non qualem columm. s. p. l. e. m.
habuimus. cognoscens igit.
p. p. angloz in quanto honore
seruandus pontifex a d. n. o.
p. i. s. t. e. p. t. e. t. e. t. q. m.
pontificiaco locu. q. m. a. s. t. o. m. e.
elegiss. cu id m. i. p. m. d. e. s. e. n. t. e.
non p. o. z. m. s. u. o. e. i. a. n. d. i. t. o.
cruelitatis g. n. e. d. e. b. a. c. h. a. t. e.
p. r. e. c. e. p. i. t. q. u. t. o. b. i. c. i. u. p. a. l. i. q. u. i. s.
de cognacoe eius b. u. a. u. t.
mulier. m. u. e. m. p. o. t. u. i. s. s. e.
exhereditus et spoliatus bone
p. i. s. a. r. e. g. n. o. p. e. l. l. e. t. e. r. e. p. a. c. t. o.
p. n. e. a. b. e. o. s. a. c. r. i. m. i. n. o. t. o. q. p. o. n. t. i.
g. m. a. c. u. g. e. s. t. a. d. i. a. r. e. p. i. q. u. i. d.
p. f. i. a. s. c. e. t. u. o. e. t. s. e. e. i. p. n. t. a. r. z.
q. u. e. e. x. p. n. e. s. i. s. i. m. e. s. e. n. e. s. e. t.
m. u. e. n. e. s. a. d. c. o. g. n. a. c. o. e. m. e. i. u. s.
p. t. i. n. e. n. t. e. s. s. e. t. m. u. l. i. e. r. o. s. a. d.
p. u. e. n. e. l. a. c. t. a. n. t. i. b. u. s. z. q. u. e. d. e. r.
g. r. a. u. d. e. **q. u. o. m. e. n. i. s. u.**

Anno pnotato scilicet ab m. a. r. c. o.
domini m. c. l. v. b. alexand. p.
p. n. o. m. i. n. a. t. u. s. s. c. i. l. i. c. h. u. i. q. n. o. m. i. s.
tercius. reidus roman. cu honore
p. e. p. u. t. e. p. i. n. c. h. a. u. d. u. s. a. b. b. a. s.
pontificiaco s. c. d. m. l. u. g. d. m. e. n.
a. r. e. p. m. e. a. s. s. u. p. t. u. s. **A**nno
sequenti. completa fuit ab
aduentu angloz in britann.
mauorem dom. d. c. c. x. x. x. o.
a baptisinate s. b. e. o. r. o. d. c.
p. p. m. a. b. m. t. u. o. r. u. n. o. r. m. a. n.
norum. f. **q. u. o. m. e. n. i. s. u.**

De rabie luporum in pago

rathenensi. **XXI.**

Dixit anno in rathenensi
pago: quendam tepe stas
gravi flagello castigavit ipm
dei. Nam lupi feroces ab
veneribus mat' p'pulos rapie-
bat: et d'nis moribus deuo-
rabant. mulier aut quendam
nomine stepha de trevere. cui
frater tam p'ncipa clade iam
succubibat. matre brachium
a corpe pueri emulsum distaxat
retinente sigilla affixione
die mane: octu intravit ut
spicas colligeret. Nebulosum
quippe tempus erat: et ecce
duo lupi cum tanto strepitu:
ut pontarent. equites adue-
nisse accurrerunt. Quorum
vnu illam p' tuctu: alius
insulatis ad umbilicu vestib;
dudis et letalib; vulnerebus
vulneratam: non velle recto
tramite quo frequent' fugari
solebant a canib;: s; transiuros
duos et sepes tres velud one-
pientes ad siluam p'vadit
Silua v; p' d'm d'm milare
distabat ab opido. mulier aut
adhuc sp'ans sp'm exalata
sup'mud: in virtute p'us sed
et benignitatis benignis manere
feris p'cepit ferocib; ne cor-
p' ulius lacerarent. et ne
et d'nci in eam grassarent
inhibuit. mox ab eius lace-
ratione desistit: corpe exorigne
a sup'ne metud m'festacoe semp
diligent' asuantes. Interea
cu canibus requiebat: et se-
quenti die cu detecta sub alio
noctis p'notass; mucta: ad
villam velata est. Adeo erat
lacerata: q' vix in ea agnoscere
potat forma humana. Dela-
cerato corpe vermes et fomes

ebulliebant: aspectus terribilis
existebat. etiam sanguis p'pue
qui etia in breui: ea m'fior
repperit. p'lectu lingue
non movebat. ad aliqd vbi
formadu. et vidualia vbi
m'fusa p' forma guttis et
pectoris exorib;: m'corpato.
temu vel modico sapore.
neruoz contractione et m'edroz
lesione: genua pectori adhe-
rebant et vidualia de quib; non
modica caro detracta fuerat
cute sup'dua non poterant
vane q' p'ntes sui m'pota
vehiculo: nocte ad remotam
villam detulerunt. q' ne di-
missa p' f'orib;: monstrum
ab m'tuab; putabat. Et
ne d'nci apud eos moraret:
ligatam asino q' trucid p'cul
d'nci fecit. Descendens aut
asina q'dam motu p'cipit
bibiturq' de torrete qui rapidus
decurrebat in valle: caput de-
posuit. mulierq' que laxa vincta
fidat in aqua lapsa e. s; b'ld
mana non passa est ea mergi
imo eam sup' vndam euectam
fluminis in ripa constituit.
Abstrata aut de flumine in
horreo cuiusq' nobilis cui cor-
p'no tetigisset ab hominu seque-
strata q'p'od politana iacebat
q' p' f'ore eius et vulnere
inamitate: quib; m'tuq'
assistentia et olfactu. ayiles at
cuiam eius agens vlnibus
vnu et oleum m'fime m'ebat
aynhev m'tm cura m'edend.
et amido ciboz reformabat
s; modice: et semp gemitum
dei in mente m'minabat p'
eam sanari se p'ano: signisq'
et m'itibus et quib; poterat
verbulis: ad rohemadu se
ferre p'cabat. Ad quid etiam

Illam non daretur pax: quam
ab alypo sume volebat. Itaque
anno dñi m. c. lxxviii. kal
ianuarii feria m. fuit tem
pua horribilis ad fulmibus:
et eod. die anno sequenti
scilicet thomas martirizatus
anno aut sequenti: ab alypo
p. canonizatus. **De vita**

sancti thome cantuarien

Hic scilicet thomas. p. b. m.
in iuventute sua Galie
fuit in omnibus quatuor. s. c. d.
vidit in curia regis anglie multa
gen. que pietati et castitati
contra erant: curia dimisit
et theobaldo cantuariensi
alypo se commisit: et contra
anglorum barones in multis
ecclie adstantes fideliter di
mucans multociens roma
adit: et omnia negotia semp
fideliter ac feliciter expedivit
Et et alypus cantuariensis:
eum ad dyaconum fecit. Qui aut
idem alypus dicitur q. rex anglie
satis ecclie noxius decessit:
et q. hincius in reg. adhuc
minus inueniens successit: tunc
ne ex impetu sue iuventutis
et pravore hominum consilio
eccliam gravius fatigaret: fecit
b. m. thomam cancellarium
regis ut honestate et p. dentia
sua malignorum hominum sentia
tempor. q. in tantum regi
placuit: q. p. decessit alypi
eum eidem ecclie p. fide p. curavit
Et ille attendens mores regis
et peccatum et efficacem malicia
destructorum: scdm illa plena
magis oneris q. honoris
q. tu potuit recusavit. Sed
tandem urgente rege et quod
ecclia rome cardinali: hoc q. s. s.
Statim aut ut consecratus e.
mirabiliter se imitavit. p. ram

lectorem et ordm semp intendens
cunctis et ieiuniis carnem suam
intolerabiliter crucians ita scitatem
suam subtiliter occultabat: q. sub
honestate vestitus et apparatu dñi
filius et gratiositate vultus ipso
p. omnia concordabat. In seore
coru aut cellula tredecim pau
perum pedes cotidie curvatis ge
nibus abluebat: et p. plenam
refectorem singulis quatuor ar
gentosos tribuebat. Quos si
forte alii p. se facere non poterat:
h. diligentius fieri p. vicarium
faciebat. Et videns dyabolus
san. b. m. ecclie plurimum
p. futurum iudicium et alius quendam
alypum et multos alios qui
eccliam deffende tenebant: ad
p. norem eius excitavit. Cum
enim rex et consiliarii sui san.
thomam ad sollicitudinem suam
in deffendenda ecclie p. missio et
blandiens in flectere conaretur:
ille omnia restitit. Et in id regis
et principum eius: contra se
vigore iusticie provocavit. Quos
p. in multis vexaciones et iniur
as ad quendam locum barones
et epi convenissent: exigebat
rex iustitiam ut consuetudines
quas reges anglie habere solebat:
in ecclia p. summe tenerentur
Quos scilicet thomas et epi
accidentes et videntes utrobique
p. vultu fidelis q. s. s. s. s.
fidei salutis q. s. s. s. s.
guerram contra eccliam
intolerabilem illud negocium
si possent libenter distulissent
Et urgente matate: ex maioribus
suius deceptus consilio b. m.
thomas verbotenus petitionem
p. consensit: et sic ipse et epi
quos cum dispendio cause mortis
p. vultu evasere. Et b. m. thomas
in hac libacione corporum

mortem metuens annuam:
sepius in prima gravibus cruciavit
et ab altaris offi se suspendit:
dñi confessus et penitens a p
meruit relaxari. Et n. sic regis
maquerit nro mms et fidiabz
exugebat ut consuetudines qd
contra eccliam inducere nitobat:
alepzo 2 epzo ludo fmauerit

**Qualiter in causa sua cont
Regem anglie obtinuit. xx.**

Abtus thomas mtepe de
se opponens cu multis dapnis
et iniuriis 2 contumeliis iurget
adus epbz: ne eu iuste con
demnarent ut ut sic regi blan
duerit: aplicam sede appellavit
Et cu n. sic quiesceret p cerez:
bñ scis crucem quam manu tene
bat. in altum erigens a curia
discessit: zelamantibus apne
p eum. capite furem: suspen
dite p ditorum. qm qz in ho
spitium recessiss. duo magni
p cerez et fideles nocte ad eum
venit lacrimantes. 2 sub uia
mento dicentes: q moris ems
a multis p idus amicta est
ille igit magis timens ecclie
q s. nocte fugit et diebz lateo
noctibusq ambulans. de xño
ad portum venit et in parua
uauicula: a duobz sacerdotibz
transuectus d in flandriam
fuerit pp alexander to senoms
manens honorifice suscepit.
et in pontignacensi monastio
ut p dñm dñm dñm. Repet
anglie epbz et pces mittens
romam: ut legati veniret. qui
negotio regio a alepm diffiniret.
repulsus est. bñ ipe natus iussit
eccliam 2 omnia bona archiepi
et suor et q fican: et omnes
omno qui ad eum perueniant
exilio q dempnari. ille vero
apud pontignacion manens

veniens et ordinibus se affligens
iugiter orabat p ecclia et pro
rege: et p regno anglor. Et a
rege p abbates asteriensis
ordinis compulsi exire: ad
regem faciac ludomcu se con
tulit qui eu videns exapiens
dñi pax fieri: ei benigne maa
mistravit. aristus itaqz deso
lachem anglie ecclie seno
nensis aleps romam adiens
impetravit ut rex cu toto regno
suo exquidaret: nisi pax can
tuariensi ecclie redder. pax
ergo reddita bñ. exili sui
anno: sanctus thomas reusue
honorifice susceptus e. Cum
aut dñs paxa querelam sci
thome audiss. q quid epm 2
q alios faucentes regi: epbz omis
suspendit. bñ rex vehementer
natus: pñ thom rem dapnis
et iniuriis ad facigavit: q qd
p ditorum ecclie sue septa corre
phibuit

De martino eiusdem

Quandem cum nec bi. xx.
nec blandiens flectetur
quoniam semp uia sue ecclie tueret:
Ecce milites regis armati adue
nunt et ubi esset aleps m. dicos
et monachos qui in ecclia cu
ipso erant vocifans requirunt
quibus mox scis thomas: ex
gradibz cancelli indit. Ecce ego
quid vultis: audit bñs militu
volumus ut modo moriamur:
q nlt. vnde no potes. Et ille.
Ego p dñm mori paratus sum.
et p assidue iustie 2 ecclie
libertate. Et si caput meum
queritis: expte dñm omnipotentis
et sub anathemate prohibeo.
ne cuiq pter me noceatis. libent
quid moriar. dñm mo morte
mea pacem et libtate ecclia
consequat. Qd itaqz 2 bñ mane
et scis huius ecclie patris 2

bro sponſio comendo meipm
ex ecclie cam. Et hinc dicitur:
eundem carnisiam gladio meli
nato capite decollat. Et qd
dictu horribile e: defuncti deſm
p paupm cu cruce 2 offibz
diſſecti. qd aut ex more ad
ſepeliendu pontificaliſ beſti
ret: muenerut corpns ems
aliaz muolutu pediculis et
ſervibus reſerto: ipaq ſemo
ralia uſq ad poplices aliana
Et ad m hinc non quieſceret
ſuoz impioz: dicens cu corpns
p ditoris non debet inter ſcos
pontifices ſepeli: ſi piciendu
m paludem ut m patibulo ſu
ſpendendu: timentes bñ ſati
ſentiam malignoꝝ qui corpns
nappe uel pice ſemebant: ſepe
huerunt illud ante altare ſato
iohannis baptiſte m quoda
ſepulcro marmoreo: ubi miracu
lis crederimus illuſtratu

**De roberto poſito de area
et quibz ſam alio. xxxi.**

Anno dñi maleſimo cente
nono. robertus poſitus
de area duc epatus rogebat:
attrebatenſem. ſ. 2 tornacen.
ſilius ſabri cuiſam Ruſſici
camenſis: qui ut aut ſamiam
demone ſtebat: per quem ad
tantos honores deuehat. ad

Anno ſequenti: acies ignee
apparuerunt in celo de nocte
m. pñs febꝝ. Henricus regis
anglie ſilius contra pñm Gaſſat
normadnam: multiq moꝝueto

Anno ſequenti: ciuitas rotho
magi obſeſſa e a ludouico rege
ſuauoꝝ 2 hinc nono rege
angloꝝ 2 philippo comite flori
drenſi. **E**odem anno: ſanctus
thomas cantuarienſis. xxxo.
die poſt m angliam e reſuſcit:
ab impio hinc regis miſtuo

hora ſegunda eſt occiſus. m
ipa eam ecclia cantuarienſi:
non longe ab altari. Sicq gliſo
martino: factus e ſacrificium
ſegundu. qñus mlti apud
dñm ta miſiſſima q pñm
contestant: miracula. **E**ode
anno noradmus rex turcoꝝ
obit: et ſaladim gene hinc
conſilio 2 armis ſtremitus. pñm
regi occupat. **E**ode aut end
ſilico noradim: egyptu aggreſſus
babilonem et chaherum regm
capto pñadit. Regem quem
alm muliere ſocant: alm cab
pham pñut. Omem regiam
ſupem extirminat ac regnum
ſine et egypti ſub ſua reſurgit
potestate. mense aut noueber:
fit aquarum inundatio maxima:
et anno ſequenti ſames behem
tiſſima. Eodem eſ anno obit
ſanctus petrus thaurantienſis
arſepus. florebat eo tempore
ingꝝ petrus comestor: pñm
pñmſid mgtioꝝ de quo ſcilz
pñmſ iam dñm eſt. **A**nno
dñi m. c. lxxv. poſitus de
area a ualdis occidit: pecu
nante ut aut necem ems: ia
collo de auſepus melito milite

Non multo pñmo eſ eode
anno: mortuus eſ Henricus
remenſis arſep. ſuat aut m
eos mndia magna de poteratu:
qua ille ſnabat flandrie
et iſte francie: et ambo m
ſrem extincti ſunt. Itaq guille
ſenon arſep ſit arſep remenſis:
et ſuccedit guido ſenon. anno
dñi m. c. lxxv. Eode ano
ſuat e eclipsis ſolis hora 6.
pñbus ſeptebus. **E**ode aut
anno: ſtꝝ thomas cantuarien
canonizatus e a pñ alexandro
flozebat aut hinc tempꝝbus
antelm belicenſis epiſcopꝝ

Ad cuius tumultum lampades
accense sunt diuinitus excepta
vna: cui manifestabat esurarius
quidam pabuli olei: et illa non
potuit accendi. Petrus etiam
comes foris celebris hic in finibus
de quo satis iam dictum est supra
vixit utique facundissimus: et in
diuina scriptis excellens in scriptis
floresbat et mauricius pisensis
episcopus: qui ad mundum et hunc
viam de infimo statu magne
paupertatis: ad pontificali
dignitatis apicem est euentus
nam et cum esset nimis pauper
ac mendiculus: elemosinam po-
stulatam accipere noluit hoc pacto
ut nihil foret episcopus. Hic me-
rita sua perclari: a fundantibus
instructi eadem cum preerat
Benedictus adolescens rest-
atque fore reuelatus: ut potest
construat super rodanum. Et cum
ab audientibus denderet: non multo
post ipse deinde pontem micha-
el sumptuosissimum. Anno sequenti
fredricus imperator abiuravit fassina
quod per octiduum durauit:
et publice satisfecit. et cum
alexandro imperatore pacem composuit
Sicque deponso scismate: unitas
reformat: ecclesie. Quoniam autem
legat: ecclesiam romanam multis
scismatibus fuisse discissam: isto
tamen nullum aut vehementius
mendacium: aut diuinitus perse-
ratur. Anno autem sequenti
alexander imperator. rome celebravit
concilium: ubi ex diuersis partibus
factus est mirabilis con-
uentus: tam episcoporum quam abbatum.
Eodem vero anno: mirabiles pa-
gani iherosolimitam: a paucis
christianis. **P**orro eodem anno:
scilicet ab incarnatione domini. millesimo
sexcentesimo: quo magis illud
fassina inter imperatorem fredricum

et imperatorem alexandrum et populum:
sancta heldegardis de tempe-
milibus prophetavit in hunc modum
Anno inquit per incarnationem
illud populi. et apostolorum doctina
et ardens iustitia: quam in
christianis et spiritualibus constituit
deus tardare et in hesitatione
verba cepit: si hoc mulierum
tempus non tandem durabit
per diu hucusque persistit. **xxxij.**

**De bonis natis regis philippi
francorum regis. Ex gestis
francorum. aaaaaa**

Anno domini. millesimo sexcentesimo.
philippus ludouici regis francorum
filius die omnium sanctorum remis
consecratus in regem: a quillo
amiculo suo de archiepiscopatu senon.
in archiepiscopatu remensem translatus.
astante rege anglie henrico
et ex vna parte coronam super
caput regis francie: ex debita
subiectione humiliter portante
cum ipse philippus esset annorum vni.
adhuc viuente patre iam circiter
septuagenario qui regnauit
plusquam annis. xl. si equidime
palis que quessum ei prius
negauit peruenit. Hic philippus
optima iusticia fuit: et sicut
dominus timebat ac reuerentur. idem
etiam ab omnibus in cura sua
manentibus obseruari firmum precepit
Quodque mirabilis est: inuenta
que ab aleatoribus frequenter
in curia bel in tabulis enormia
fieri solent in tantum abhorruit.
quod quando fortuito miles bel alius
quibus ludens eo parte iurabat:
statim illud in flumine vel in
lacu aliquo proci faciebat et tunc
edictum: firmissime fieri iussit
in postum. Anno prefato philippi.
alexandri imperatoris concilium latanense
celebravit. ipso autem anno primo
regem sui bella contra imperatorem cepit

infante: et ipse cum esset etate
puer non tamen puer: sed simul
ac strenue in omnibus actis cepit
siam primo quid habeo de curan-
tomo in pago pitum bitunensi
cepit tuandem in ecclesia dei
exce: et quibus exactionibus
olivos ibi, de fructibus opprimere
Quorum a questione rex audita
cum manu valida eam ipse
vastavit: paterque duxit et in
tantum illius audiam repellit:
quod inuitate compulso ad pedes
ipse padens ab eo beniam
impetravit sub iuramento pro-
mittens: quod in bitunensi eme
ecclesie satisfactionem et de cetero
se ab huiusmodi temporibus. Simul
eod. anno. quod filios magnitudinis
pmbertum de bello loco et co-
mitem cabylonensem: contra
regias immunitates ecclesias dei
ignare presumptores collecto ex-
citu suas eorum intuit: ipsorumque
superbiam atque tyrannidem con-
fringens ablata ecclesie iustitiam
restitu fecit. Et quia hec duo
prima bella per defensionem ecclesiarum
et clerici libertate strenue ex-
gessit: postmodum in fraudem
curruemencium illi dno affuit
Ortis etiam similitudibus. i. fuitis
odno inter principes regum
quidam eorum fuit conspiratione
contra regem suas eius castare
cepit. Qui furore successus:
cum infinito exercitu intra
paucos dies illos omnes fugavit:
ac potens presequens ad omnes
voluntate suam faciendam co-
git. Anno autem sequenti ipse
die ascensionis domini idem philip-
pus de dydemia imposuit: et
tunc exoritur eius elizabeth apud
sem dyompid a gundone soror
archepiscopi nuntiata fuit filia scilicet
balduini illustre comitis haen-

ensis: neptis philippi magni flau-
drensis comitis qui ea die put-
moris est: ensen ante regem
honorifice portavit. Eod. anno:
ludovicus rex prussimus philippi
pater in urbe pisus obiit: et
in ecclesia sancti marie de sacro portu
que dicitur: huiusmodi sepultus est:
quam ipse finivit. Super cuius
corpore exoritur eius adela astra
fecit sepulchrum: mirum artificis corporis
ex lapidibus et auro et argento
et ere ac gemis: subtilissime
decoratum. Anno eod. eodemque
episcopus camotensis obiit. qui domus
sancti thome cantuariensis civitatis ipsius
scriptis: luna ad hunc primum
et horam sextam appropinquavit in festo
sancti thome: sedere primum eam
comitante non multum ab ea ecclesia
distante. Quibus cum archiepiscopus
eo quod iudeis christianos obsequi
patitur exprobat: et paulo post
renocat. **De sancta muliere**

Et tempore alpay de xpm.
Clarius opinio per alpay de
de audito. Nec mirum si celeberrima:
in qua numerum effulsit: in hac
emmes ad primum. Semper
similis illi collatum est adno
multas in corpore dege: et cor-
poralis cibi suspensio non egere
Nec quidam que infima: officiorum
subulca gram ad modum atque
similis: prius est flagello actata
ad. ut per efficientem de toto
corpore famem: sine quod fieret in
horrorem. Et qui quicquid
miser elegit et infima: post
longa pacis plantata respexit
humilitate ancille sue et quo
magis eam in camino tribulacionum
excoxit: eo digniorem efficit. coram
ei remintegrans vituli alimto
sustentans. ita vero sui fuit et
impotes: ut non nisi ab alto
munda quod iaces gratia: resupina

preter caput et dextram in ob-
 cecis sui vigore officii destituit
 quoniam nullum facile cibum por-
 trahere: ad trahendum tu
 vultum naturalem meatum
 he libe patet. Sic autem in
 corpe fit est pexilis et marida:
 quippe in testimo p longa nutressa
 media sacratie actamen
 na benusta et corpulenta quod
 in vultu eliebat: ac si delicias
 copia frider: frequenter aut
 rapiebat in excelsis: et angelis
 luce freta. nunc penam loca
 mo videtur pennebat grandia
 ad se ob rediens. quod et cu
 pferret librabat caute spid
 nimmu nutus docente quod
 et qualis silere debeat: quod
 de pferre. in solemnitatib;
 ob om vel glorie nris eme
 sand est illi plinu sursum
 rari: mudu et omia que i
 mudo sunt libe mentis itutu
 cotemplari. quoniam p omi
 vel plures dies de altissima
 illa quiete regredet: uelut
 de quadam amplissima lums
 regione in tenebris trauer
 ac uelut molam quadam
 sue mentis oculis stant. ipam
 referentem audiuim: suppono
 videt. referentib; q ad m
 illo raptu eet: omidpaler
 mudu in modu pile forma
 eueni dysptu aspicer sole
 a tra maiorem. Eum belud
 omi in medio pendulam et
 aquis endu; egemiam. Res
 vero: renu; rones et aufie
 tam infinitas ed tamq abetas
 ut tanto nu; omisquiss capiat
 qto curiosus inuestigat. plu
 rimu; in spid videbat absentia
 plenit; puebat et futura
 illud aut eo spalmo quo rari
 quo rari; admiradu: fiam. s.

editam et educatam rure. nunc
 q op; assuetam. tante dono
 sapientie infinitam. tam p dete
 in consilio: tam dysptam in
 verbis. et tunc sapientem elo
 quibat. tam difarte q fulebat
 tam salubrit adhortabatur.
 ut luce clari; esset: ipm qui docet
 hominem scdm in ea delectasse
 sedem. in ea facit mansionem.

**De hostia sacra quam Rex
 philippus in specie carnis
 vidit et quibusdam aliis**

Hanno dñi .xxviii.
 m. c. lxxxv. apud amelian
 die dñica et festum bñ laurencij.
 pbr celebrans parat duas
 hostias p gratiam: et pcessit
 bñ ad ordnem dñicm. vidz
 illam qua manib; tenz rubeo
 colore suffusam: et sanguinem
 ex ea mē dñicos pfluente
 famq sup altare in pbr loca
 supposuit: ut in singlis pñ
 ipa continz. tantodem saque
 pmparet. populi occurrit
 mirat: facit illam sumit.
 quam ipse repulat reponeda
 Rex aut phs qui no longe
 est accidit: et vidz hostiam in
 formam carnis iude. et sup
 corpale sanguis guttas sue
 etia notas cu tñsponder. hostia:
 ad modu hostie ovalatas
 post modu apud castrum
 carolan: ad hostia pñm
 carnis pñm pñm spem rep
 sentat in festo. s. omi scdo
 du pñre celebrante et colete
 ipam tñre: frangi no pot
 si integra manens: p modu
 est replicata. et mox ps
 una formam carnis mēnt.
 ps reliqua in pñma forma
 manz. Simile quid eo accidit:
 apud pñram oppidu aliud
 aut file in tñtorio emendat

Apud attrebatum q. acas file
Hec autem accidit p. heresim
in castoma pulcherrimam. Sux
em saxome inat nuptori se
saxomam no intraturu. nupus
exulavit p septem. **Et** **Emas**

Anno sequenti alexander papa
obit. et hubaldus hostiensis
qui lucia appellat. succedit. phi
lipus comes flandrensis. q. d.
dux buergundie. p. nullis alpe
remensis et fides eius. asparit
in regem. Rex aut. p. brabant
tiones tiam comitis stephan
bastat. et comes flandrie tra
regis. Henricus vero rex anglie.
cum filio fert opem regi. illis
aut mediantibz. componitur
inter partes. p. g. d. de torne
callis p. curat negotia regni.
frat roberti elementis qui
fuit tutor regis p. d. et
fideis. L. d. d. fr. garnu
abbas pontignaci eligit in
epm antistia antiochensem.
si ques. p. sone ecclie d. d. d.
garnu d. d. et p. d. ubi
p. d. p. d. omnes in romano
itineris morunt. q. d. d.
mperator constantinopolis. d.
d. d. latmos dilexit. latm d.
uxorem d. d. et filio suo fi
lia regis francor. d. d. d.
q. d. mortuo andronicus se in
trudit. et se facit tutorem im
patoris inuentuli. q. d. d.
nstructu greci n. n. d. d. d.
andronicus palacu n. n. d. d.
portus m. d. d. et m. d. d. n. n. d.
bilit. p. d. d. **A**p. d. d. d.
m. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
arilme p. d. d. in pacis federa
quiant. b. d. d. d. d. d. d. d.
et ex eis erit. t. d. d. d. d. d.
suoru auertentes p. d. d. d.
mens impatorem ex. d. d. d.
et imp. d. d. d. d. d. d.

et richardus fies in angia disce
dant et patre richard. p. d.
fouente. p. d. d. d. d. d. d.
morit. lucas p. d. ex b. d. d. d.
multis ex suis excecant.
antrati sup. asinos auersis bul
tibus p. d. d. et quia mirant
se pape talit. se rep. d. d. d.
aut p. d. d. d. d. d. d. d.
cas. d. d. d. d. d. d. d. d.
loca plurima p. d. d. d. d.
absedit. p. d. d. d. d. d. d.
nidos de regno suo expellit. **xxv.**

De glorie p. d. regis m.
Indos. Et h. d. d. d. d. d.

Andreus nempe multociens
idem rex a puere qui in
p. d. d. d. d. d. d. d. d.
q. d. d. d. d. d. d. d. d.
m. d. d. d. d. d. d. d. d.
m. d. d. d. d. d. d. d. d.
pro sacrificio in d. d. d. d.
subterfugis latent in die cene.
uel in illa sacra ebdomada p.
nosa m. d. d. d. d. d. d. d.
nequicia p. d. d. d. d. d. d.
multociens et combusti igne
fiant. d. d. d. d. d. d. d.
cuius corpus in ecclia sancti
innocenti p. d. d. d. d. d.
requisit. a iudeis p. d. d. d.
et crua affixus felicit. p. d.
martiri m. d. d. d. d. d. d.
ubi etiam p. d. d. d. d. d.
opante d. d. d. d. d. d. d.
facta fuisse refert. d. d. d.
ergo rex p. d. d. d. d. d.
d. d. d. d. d. d. d. d. d.
et ob. p. d. d. d. d. d. d.
formidat. in p. d. d. d. d.
initio. d. d. d. d. d. d. d.
aggressus e. d. d. d. d. d.
mandatu. d. d. d. d. d. d.
totam franciam in sinagogis
suis in sabbis. et p. d. d. d.
expohati sunt d. d. d. d. d.
et argito. d. d. d. d. d.

multitudine maxima Indorum p[er]p[et]uam
habitabat que de duobus orbis
partibus: ob pacis diuturnitatem
illuc conuenit. Audierat em[en]t
firmitatem regu[m] francorum
cont[ra] inimicos: et pietatem in
subditos. Illuc g[er]it[ur] qui quidam.
in tanta erant ditati: q[uod] fere
medietate m[un]dis o[mn]i b[e]n[e]dicta
et cont[ra] d[eu]m et eccl[esi]e d[e]ctio
xpianos in domibus suos et
ancillas habebant: qui etia[m]
cum eis m[un]dizabant. Quos
q[ue] milites, rusticos de subiectis
et op[er]is et villis sup[er] modum
usu[m]is granabant: et quosdam
eccl[esi]e in domib[us] suis m[un]imento
astratos q[uam] captiuos in carce[m]
detinebant. Et 2 casa sacra
p[er] instanti eccl[esi]e necessitate
o[mn]i nomine b[e]n[e]dicti subp[re]ta, tam
b[e]n[e]dicti tractabant. p[er] eor[um] infan-
tes in calicib[us] offas in b[e]n[e]dicto f[er]as
comedebant: et ad eis bibebat
Itaq[ue] timentibus illis ne dom[us]
eor[um] ab offitibus regis seruetur:
quidam ex eis crucem auream
et euangelib[us] codicem aureo
et g[e]m[m]is decorat[is]. cum alijs
basile in sacro reposuit: et in
p[ro]fundam foveam ubi ventrem
purgare solebat p[er]tholor et
lissime p[re]cat. Que om[n]ia: pau-
lo p[er] d[eu]m reuelante sue dicta
Data itaq[ue] edicto a rege ut
om[n]es m[un]di de regno suo exirent:
quidam ad fidem xpi conu[er]si f[uer]unt
quibus intuitu xpiane religionis
omnes possessiones suas integre
concessit. Alii eo barones et
plures eccl[esi]e: domos et p[re]missis
allide cepit ut p[er] eor[um] fugge-
stionem et infinitam pecunie p[ro]-
missione annui regis a p[ro]p[ri]o
renocarent: si rex i[n] p[re]s[ent]ib[us] nec
p[re]missionib[us] rem[an]e[n]t[ur] temporalis emolli-
potuit. Illis g[er]it[ur] erectis eor[um]q[ue]

possessionibus mobilibus ad f[er]ram
regis deuolutis: Rex omnes eor[um]
synagogas. quas scolas vocabant
m[un]dan[as] iussit et eas cont[ra] b[e]n[e]dicti-
tatem omnium p[re]cipuam eccl[esi]as
deo dedicari: ibiq[ue] altaria con-
secrari fecit. ut ubi plus xpo
more m[un]di blasphemabatur:
ibid[em] a clero et p[ro]p[ri]o laudaretur
Data e[st] hinc h[ec]: anno d[omi]ni
m[ille]mo. lxxxviii. etatis eius d[omi]ni
p[er]b[er]n[ensis] Regni d[omi]ni m[ille]mo. **De b[e]n[e]dicti**
enim in coruolos. p[er]b[er]n[ensis].

Eodem anno in p[ro]uincia
bituricensi b[e]n[e]dicti coruollos
et eo amplius m[un]di f[er]as ab
illis f[er]e m[un]dis in b[e]n[e]dicto cont[ra]-
inimicos d[eu]m. Isti em[en]t d[eu]m regis
vastando p[re]das ducebant:
homines captos sec[un]d[u]m b[e]n[e]dicti-
trahebant et cum sp[eci]alibus
captor[um] ead[em] p[ro]hnephas
p[ro]p[ri]o b[e]n[e]dictibus dormiebant.
Et 2 eccl[esi]as incendebant: f[er]as
dotes et b[e]n[e]dictos religiosos captos
sec[un]d[u]m ducentes: et in ip[s]is tor-
mentis m[un]diue cantores eos
vocantes subsannabant dicentes.
cantate nobis cantores caritate
Et a f[er]as eis alapas dabat:
vel cu[m] grossis b[e]n[e]dictis eos cedebat
quidam itaq[ue] sic flagellati
b[e]n[e]dictis annis d[omi]ni reddidit
alijs longis carceris custodia
seminantur: data p[er] redemp-
tionem ad p[ro]p[ri]a redierunt
p[er]m[an]et p[er]e[un]t ho[m]in[um] euigilab[us]
id[em] coruollos eccl[esi]as spoliabat.
et corpus d[omi]ni de basile aureas
uel ar[ge]ntis in quib[us] p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o necessitate resuabat
extrahentes p[ro]hnephas et in
trah[en]t[ur] b[e]n[e]dicti p[re]cantes: p[er]s[on]is
conculcabant. De corp[or]ib[us]
vero: concubine eor[um] p[er]p[et]a ca-
pitib[us] suis exponebant. Calices
q[ue] sec[un]d[u]m m[un]diue portabant: